

รายงานส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับ
ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบ-
เรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

จัดทำโดย นางสาวศรัณญา จิตตวิบูลย์
ตำแหน่งนิติกรชำนาญการ
สังกัดฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตสวนหลวง

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๔๐
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

คำนำ

รายงานส่วนบุคคล (Individual Study) เรื่อง “การรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์” จัดทำขึ้นเพื่อต้องการเพิ่มประสิทธิภาพในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ชำระค่าปรับและผู้รับเงินรางวัลค่าปรับได้รับความสะดวกและความพึงพอใจในวิธีการชำระค่าปรับและการรับเงินรางวัลค่าปรับ นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยผ่อนระยะเวลาในการชำระค่าปรับให้แก่ผู้กระทำความผิดที่ยินยอมชำระค่าปรับ แต่มีปัญหาเศรษฐกิจไม่สามารถชำระค่าปรับได้ในทันที ให้สามารถชำระค่าปรับได้โดยไม่กระทบกับสภาพการเงินส่วนบุคคลมากนัก และเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง โดยการแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดให้กรุงเทพมหานครทราบและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ตลอดจนเป็นการลดขั้นตอน ระยะเวลา และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับอีกด้วย

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานส่วนบุคคลฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและกรุงเทพมหานครในการเพิ่มประสิทธิภาพการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษานี้ไปใช้ประโยชน์ได้

สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ นายโครงการ เจียมจิรกุล ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตบางแค ที่ปรึกษาการทำรายงานส่วนบุคคล ที่กรุณาให้แนวคิดในการปรับปรุงแก้ไขรายงานส่วนบุคคลฉบับนี้ ให้ถูกต้องมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

นางศรัญญา จิตตวิบูลย์

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
สารบัญ	๗
๑. หัวข้อ	๑
๒. ความสำคัญของการศึกษา / ที่มาของการนำเสนอ	๑
๓. วัตถุประสงค์	๓
๔. เป้าหมาย	๓
๕. แนวคิด / หลักการที่ใช้ในการศึกษา	๓
๕.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะ	๓
๕.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง	๔
๕.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม	๔
๕.๔ หลักการเกี่ยวกับระบบแจ้งเบาะแสเพื่อรับส่วนแบ่งค่าปรับของประชาชน ๔.๐	๕
๕.๕ หลักการเกี่ยวกับ Digital Payment	๖
๖. แนวทางการดำเนินการ / ระยะเวลา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	๙
๗. ประโยชน์จากการศึกษา	๑๙
๘. งบประมาณ	๑๙
๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล	๑๙
๙.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลผลิต (Output) และหรือระดับผลลัพธ์ (Outcome)	๑๙
๙.๑.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลผลิต (Output)	๑๙
๙.๑.๒ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลลัพธ์ (Outcome)	๑๙
๙.๒ วิธีการ / เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและการประเมินผล (สำเร็จ)	๒๐
๑๐. ข้อเสนอแนะ	๒๐
บรรณานุกรม	๒๒

แบบฟอร์มรายงานส่วนบุคคล

๑. หัวข้อ การรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

๒. ความสำคัญของการศึกษา / ที่มาของการนำเสนอ

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีประชากรอาศัยอยู่จำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีแรงงานต่างจังหวัดและแรงงานต่างด้าว มีผู้ที่ประกอบธุรกิจการค้า และมีนักท่องเที่ยวทั้งนักท่องเที่ยวในประเทศและนักท่องเที่ยวต่างประเทศจำนวนมาก ที่พักอาศัย ประกอบอาชีพหรือท่องเที่ยวอยู่ในกรุงเทพมหานคร เมื่อมีคนจำนวนมากอยู่ในกรุงเทพมหานคร ผู้คนเหล่านี้ย่อมประกอบกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และบางส่วนอาจมีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความสกปรกหรือความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยเกิดขึ้นแก่บ้านเมือง เนื่องมาจากการขาดจิตสำนึกหรือไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการรักษาความสะอาด ความปลอดภัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมส่วนรวมหรือไม่ทราบว่าการกระทำบางอย่างเป็นความผิดและมีโทษตามกฎหมาย พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความสกปรกหรือความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยแก่บ้านเมือง เช่น การทิ้งขยะนอกถังขยะ การติดตั้งป้ายโฆษณาในที่สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น การจอดหรือขับขี่ยานพาหนะบนทางเท้า เป็นต้น

การกระทำเหล่านี้เป็นการกระทำที่เป็นความผิดและมีโทษตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งการดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองนั้น เป็นการจัดทำบริการสาธารณะประการหนึ่ง รัฐจึงมีหน้าที่ต้องดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ทั้งนี้ ประเทศไทยมีการกระจายอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นแบ่งเบาภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของราชการส่วนกลาง ซึ่งจะทำให้รัฐสามารถจัดทำบริการสาธารณะให้ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ทัวถึงและมีประสิทธิภาพมากขึ้น รัฐสภาจึงตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ขึ้นใช้บังคับ รัฐจึงกระจายอำนาจในการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ตลอดจนการดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนกฎหมายในแต่ละท้องถิ่นให้เป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นๆ

กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ตลอดจนการดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนกฎหมายภายในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งการดำเนินการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองนี้ นอกจากจะเป็นการดำเนินการตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ แล้ว ยังเป็นการดำเนินการซึ่งผู้บริหารกำหนดตามวิสัยทัศน์ของกรุงเทพมหานคร คือ เป็นเมืองมหานครแห่งเอเชีย ตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) บ้านเมืองไม่มีสิ่งสกปรกอยู่บนพื้นที่สาธารณะ เช่น ไม่มีการพ่นสีขีดเขียนสกปรกเลอะเทอะบนสะพานลอย ไม่มีการทิ้งขยะนอกถังขยะ เป็นต้น จะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกรุงเทพมหานคร ด้านที่ ๒ มหานครสีเขียว สะดวกสบาย มิติที่ ๒.๑ ภูมิทัศน์สวยงาม การที่บ้านเมืองสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย นักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวพักผ่อนเรียนรู้ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย ทำให้เกิดรายได้แก่กรุงเทพมหานคร จะสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ด้านที่ ๖

มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้ มิติที่ ๖.๒ เมืองแห่งการท่องเที่ยวระดับโลก และการที่กรุงเทพมหานครสามารถรองรับการจัดประชุมนิทรรศการและการจัดงานระดับนานาชาติได้จะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านที่ ๖ มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้ มิติที่ ๖.๓ เมืองแห่งการประชุมนิทรรศการและการจัดงานนานาชาติ นอกจากการดำเนินการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองจะสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของกรุงเทพมหานคร แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) และยุทธศาสตร์ของกรุงเทพมหานครแล้วยังมีนโยบายสนับสนุน ได้แก่ นโยบาย “ผลักดันหัวใจ แก่ไขทันที NOW!” ของพลตำรวจเอกอัศวิน ขวัญเมืองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นโยบายที่ ๑ สะอาด (CLEAN) บ้านเมืองสะอาด การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองเป็นนโยบายหนึ่งในการดำเนินการไม่ให้มีการใช้พื้นที่สาธารณะผิดวัตถุประสงค์ และทำให้ประชาชนได้รับความปลอดภัยในการใช้พื้นที่สาธารณะซึ่งสอดคล้องกับนโยบายที่ ๓ ปลอดภัย (COMMUNITY) ชีวิตปลอดภัย ทรัพย์สินปลอดภัย ชุมชนและสังคมปลอดภัยอีกด้วย

นอกจากพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ จะมีบทบัญญัติกำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่ในการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง และบทบัญญัติให้ประชาชนมีหน้าที่บางอย่างที่ต้องกระทำและห้ามกระทำเพื่อรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ตลอดจนบัญญัติโทษที่จะลงแก่ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายแล้ว ยังมีบทบัญญัติให้ประชาชนผู้พบเห็นการกระทำความผิดสามารถแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดเพื่อให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการกับผู้กระทำความผิดได้อีกด้วย โดยหากมีการเปรียบเทียบปรับกับผู้กระทำความผิดแล้ว ผู้แจ้งเบาะแสมีสติได้รับเงินรางวัลจากค่าปรับกึ่งหนึ่ง

แต่มีปัญหาว่าเมื่อมีการกำหนดอัตราเปรียบเทียบปรับและผู้กระทำความผิดยินยอมชำระค่าปรับแล้ว ผู้กระทำความผิดจะต้องมาชำระค่าปรับที่สำนักงานเขตที่เกิดเหตุ ทำให้ผู้ชำระค่าปรับต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่าย รวมถึงอาจจะต้องลงงานเพื่อเดินทางมาชำระค่าปรับ จึงเป็นการไม่สะดวก

หรือในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้เดินทางมาที่สำนักงานเขตเพื่อรับทราบข้อกล่าวหาและยินยอมชำระค่าปรับ โดยประสงค์จะชำระค่าปรับในภายหลัง ซึ่งสามารถกระทำได้ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการดำเนินคดี พ.ศ.๒๕๒๘ ข้อ ๘๒ ซึ่งกำหนดว่า “เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับภายในเวลาอันสมควรแต่ไม่เกินสามสิบวัน ให้ถือว่าคดีเลิกกันและให้เจ้าหน้าที่ปล่อยตัวผู้ต้องหาและคืนของกลาง (ถ้ามี) แก่ผู้มีสิทธิได้รับคืน” แต่เมื่อถึงกำหนดชำระค่าปรับ ผู้กระทำความผิดจะต้องเดินทางมาที่สำนักงานเขตอีกครั้งหนึ่งเพื่อชำระค่าปรับ ทำให้ผู้ชำระค่าปรับต้องเสียเวลา เสียค่าใช้จ่าย และไม่สะดวกมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ชำระค่าปรับล่าช้าหรือไม่มาชำระค่าปรับ ในทำนองเดียวกัน เมื่อผู้แจ้งเบาะแสมีสติในการรับเงินรางวัลค่าปรับ ก็ต้องมารับเงินรางวัลที่สำนักงานเขต ทำให้ผู้แจ้งเบาะแสมต้องเสียเวลา เสียค่าใช้จ่าย และอาจจะต้องลงงานเพื่อเดินทางมารับเงินรางวัลค่าปรับและไม่ได้รับความสะดวกเช่นกัน ส่งผลให้ผู้แจ้งเบาะแสมการกระทำความผิดมีแรงจูงใจในการแจ้งเบาะแสมการกระทำความผิดน้อยลง รวมถึงผู้กระทำความผิดที่ยินยอมชำระค่าปรับ แต่ไม่สะดวกในการเดินทางมาชำระค่าปรับที่สำนักงานเขต ก็จะชำระค่าปรับล่าช้าหรือไม่มาชำระค่าปรับ ภารกิจในการดำเนินการและการบังคับการในการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองของกรุงเทพมหานครจึงไม่ได้ขับเคลื่อน

อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร และกระทบต่อการจัดทำบริการสาธารณะด้านการรักษา-ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ วิสัยทัศน์ของกรุงเทพมหานคร แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ของกรุงเทพมหานคร และนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาจึงนำมาจัดทำรายงานส่วนบุคคลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ของกรุงเทพมหานคร

๓. วัตถุประสงค์

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์
๒. เพื่อให้ผู้ชำระค่าปรับและผู้รับเงินรางวัลค่าปรับไม่เสียเวลาและค่าใช้จ่าย ได้รับความสะดวก และมีความพึงพอใจในวิธีการชำระค่าปรับและการรับเงินรางวัลค่าปรับ
๓. เพื่อให้ประชาชนร่วมกันรักษาและใช้พื้นที่สาธารณะตามวัตถุประสงค์และป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่สาธารณะ

๔. เป้าหมาย

การศึกษานี้มีเป้าหมายให้กรุงเทพมหานครออกกระเปาะเบี่ยงกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ... ขึ้นใช้บังคับ

๕. แนวคิด / หลักการที่ใช้ในการศึกษา

๕.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะ

รัฐมีภารกิจที่จะต้องจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้บริการพื้นฐาน บริการพิเศษต่างๆ และสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตให้ประชาชนและสังคมโดยรวม เช่น การสาธารณสุข การรักษาความสะอาดของบ้านเมือง ไฟฟ้า น้ำประปา เป็นต้น

การจัดทำบริการสาธารณะในประเทศไทยเกิดขึ้นมาเป็นเวลานานแล้ว ตั้งแต่มีการรวมแผ่นดินเป็นราชอาณาจักรไทย แต่ไม่ได้มีการกำหนดว่าหน่วยงานใดมีอำนาจหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะใด จนกระทั่งในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้ทรงปฏิรูประบอบราชการ โดยจัดตั้งกระทรวงต่างๆ ขึ้น และกำหนดให้กระทรวงต่างๆ มีอำนาจหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะ เช่น กระทรวงคมนาคมมีหน้าที่ดูแลเรื่องการก่อสร้างและบำรุงรักษาทางคมนาคม กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ดูแลเรื่องการศึกษาของประชาชน กระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่ดูแลเรื่องสุขภาพอนามัย เป็นต้น

จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเกิดแนวความคิดในเรื่องการกระจายอำนาจการบริหารราชการแผ่นดินให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของรัฐบาล เพื่อให้การบริการต่างๆ ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ทั้งถึงและรวดเร็ว และเพื่อส่งเสริมให้ประชาชน

ในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย จึงได้นำแนวคิดเรื่องการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาใช้ โดยบัญญัติไว้เป็นครั้งแรกในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๗๘ และมีการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ขึ้น เพื่อกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง สำหรับกฎหมายเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะที่บังคับใช้ในปัจจุบัน มีทั้งหมด ๒ ฉบับ ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

การรักษาความสะอาดของบ้านเมืองเป็นการจัดทำบริการสาธารณะประการหนึ่ง ซึ่งรัฐมีภาระหน้าที่ต้องจัดทำเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยรวม และเมื่อรัฐได้จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นและกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น จึงมีการมอบอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะหลายประการ รวมถึงการรักษาความสะอาดของบ้านเมืองให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำ

๕.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองส่งผลต่อสุขภาพอนามัย ความสะดวกและความปลอดภัยของประชาชน รัฐจึงต้องเร่งปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง มีความเคารพปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่ละเมิดสังคมโดยรวม และมีส่วนร่วมกับรัฐในการสอดส่องดูแลไม่ให้มีผู้ก่อความสกปรกหรือความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยให้เกิดในพื้นที่สาธารณะ โดยการแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการกับผู้กระทำความผิด ในส่วนของภาครัฐเอง ก็ต้องเข้มงวดกวดขัน ตรวจสอบตราไม่ให้เกิดการกระทำความผิด และดำเนินการกับผู้กระทำความผิดอย่างเอาจริงเอาจัง เมื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย ตลอดจนมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลไม่ให้มีผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย และภาครัฐเข้มงวดกวดขันในการตรวจตราและบังคับการกับผู้กระทำความผิด

๕.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม ประกอบไปด้วย ประเด็นหลัก ๒ ส่วน คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน และการป้องกันอาชญากรรม

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นแนวความคิดของระบอบประชาธิปไตย เกิดจากกระแสความคิดที่ตระหนักว่าการดำเนินกิจกรรมใดๆ ก็ตามของรัฐ ย่อมจะกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย ดังนั้น ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องเหล่านี้ จึงควรได้รับรู้ข้อมูล มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการพิจารณา ปรีกษาหารือ ตลอดจนร่วมตัดสินใจร่วมดำเนินการ ไปจนถึงการร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลด้วย การดำเนินกิจกรรมของรัฐหรือการพัฒนาชุมชนจึงต้องเริ่มจากความต้องการของชุมชนมากกว่าการเริ่มต้นจากความต้องการของหน่วยงานรัฐ โดยประชาชนจะรวมกลุ่มกันในรูปแบบของประชาคมหรือชุมชนที่เข้มแข็ง ตระหนักใน

สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง และเกิดการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาของประชาคมหรือชุมชน ซึ่งการแก้ไขปัญหานั้นต้องทำไปพร้อมๆ กันทุกระดับ ทุกองค์ประกอบในสังคม โดยเฉพาะชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองและตอบสนองความต้องการของชุมชนมากที่สุด

สำหรับการป้องกันอาชญากรรมนั้น หมายถึง การใช้มาตรการและวิธีการต่างๆ ที่จะไม่ให้เกิดอาชญากรรมขึ้น โดยการกำจัดต้นเหตุ ขจัดความปรารถนาที่จะกระทำความผิด และขจัดช่วงโอกาสที่จะกระทำความผิด การป้องกันอาชญากรรมเป็นหน้าที่ของทั้งฝ่ายรัฐและฝ่ายประชาชน ที่จะต้องร่วมมือกัน จึงจะประสบผลสำเร็จมากกว่าการป้องกันอาชญากรรมที่เกิดจากฝ่ายรัฐหรือฝ่ายประชาชนเพียงฝ่ายเดียว

การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง เป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อความสะอาดสุขสบายและความปลอดภัยในการใช้พื้นที่สาธารณะของประชาชน แต่เนื่องจากมีผู้ฝ่าฝืนกฎหมายเป็นจำนวนมาก กำลังของเจ้าหน้าที่ไม่สามารถป้องกันปราบปราม ดำเนินการได้ทั่วถึง จึงต้องอาศัยการเฝ้าระวังและการแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดจากประชาชน การมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสนั้น จะเป็นในรูปแบบของการที่ประชาชนทำการสอดส่องดูแลไม่ให้มีผู้ก่อความสกปรกหรือความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้นในพื้นที่สาธารณะ และหากพบเห็นการกระทำความผิดก็ให้ถ่ายรูปการกระทำความผิดไว้เป็นหลักฐานและแจ้งข้อมูลการกระทำความผิดให้กรุงเทพมหานครทราบ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ตามที่พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๕๑ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ประชาชนผู้พบเห็นอาจแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยไม่ชักช้า และให้ถือว่าประชาชนผู้พบเห็นการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา” ประชาชนจึงมีส่วนร่วมโดยการแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดเพื่อให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิด การร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนเช่นนี้ นอกจากจะทำให้ลดระยะเวลาในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่แล้วยังช่วยลดภาระงานด้านการเก็บรวบรวมหลักฐานในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดอีกด้วย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้น หากกรุงเทพมหานครสามารถจูงใจให้ประชาชนแจ้งเบาะแส ก็จะสามารถป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอย่างมีประสิทธิภาพได้มากยิ่งขึ้น

๕.๔ หลักการเกี่ยวกับระบบแจ้งเบาะแสเพื่อรับส่วนแบ่งค่าปรับของประชาชน ๔.๐

เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในภาคธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม การเงินการธนาคาร การติดต่อสื่อสาร ช่วยทำให้การดำเนินการในภาคเอกชนเป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัยและไร้ข้อจำกัด ในส่วนของภาครัฐนั้น เทคโนโลยีดิจิทัลก็เป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามภารกิจของหน่วยงานราชการเช่นกัน โดยช่วยให้ประชาชนเข้าถึงบริการต่างๆ ของรัฐได้อย่างไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพ พื้นที่ เวลาและค่าใช้จ่าย เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานของหน่วยงานราชการได้มากยิ่งขึ้น

ดังนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ซึ่งเป็นโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยใช้เทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

และขยายไปสู่การพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศในด้านอื่นๆ ตามมา ซึ่งรวมถึงการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลด้วย

กรุงเทพมหานครจึงได้ตอบสนองต่อนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ของรัฐบาล โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการเปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแสเพื่อรับส่วนแบ่งค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ได้ทั้งช่องทางออฟไลน์ (offline) ได้แก่ สายด่วนสำนักเทศกิจ จดหมาย และการแจ้งเบาะแสที่สำนักงานเขต และช่องทางออนไลน์ (online) ได้แก่ ไลน์ (line) เฟสบุ๊ก (facebook) และอีเมล (e-mail) ซึ่งช่องทาง การรับแจ้งเบาะแสเหล่านี้มีข้อจำกัด กล่าวคือช่องทางออฟไลน์มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่รับแจ้งเบาะแส และตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นในวันและเวลาราชการเท่านั้น ทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างล่าช้า ส่วนการแจ้งเบาะแสช่องทางออนไลน์ที่มีอยู่เดิม แม้จะแจ้งได้ทุกวัน ตลอด ๒๔ ชั่วโมง แต่การแจ้งเบาะแสทั้งช่องทางออฟไลน์และช่องทางออนไลน์ที่มีอยู่แต่เดิมนั้น อาจจะไม่มีการแจ้งผลความคืบหน้าให้ผู้แจ้งเบาะแสราบ หรือมีการแจ้ง แต่ก็ไม่ได้แจ้งในทุกกรณีหรือในทุกขั้นตอนการดำเนินการ

กรุงเทพมหานครจึงพัฒนาระบบแจ้งเบาะแสเพื่อรับส่วนแบ่งค่าปรับของประชาชน ๔.๐ เพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนแจ้งเบาะแสเพื่อรับส่วนแบ่งค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ทุกวัน ไม่มีวันหยุด โดยระบบได้รับการออกแบบให้ผู้แจ้งเบาะแสรอกรหัสที่จำเป็นในการแจ้งเบาะแส ทำให้กรุงเทพมหานครได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนมากกว่าการแจ้งเบาะแสผ่านช่องทางอื่นๆ ลดปัญหาการได้รับข้อมูลไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ซึ่งจะต้องใช้เวลาในการขอข้อมูลเพิ่มเติม ทำให้การดำเนินการรวดเร็วขึ้น มีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล นอกจากนี้ยังมีการแจ้งผลความคืบหน้าในการดำเนินการแต่ละขั้นตอนในระบบให้ผู้แจ้งเบาะแสราบเป็นระยะ ทำให้ผู้แจ้งเบาะแสเกิดความพึงพอใจในการดำเนินงานของกรุงเทพมหานครมากยิ่งขึ้น และสนใจที่จะแจ้งเบาะแสอีกในครั้งต่อไป

๕.๕ หลักการเกี่ยวกับ Digital Payment

Digital Payment เป็นนวัตกรรมในการชำระเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีความสะดวก ความรวดเร็วและความปลอดภัย สามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย ทำให้เกิดการก้าวข้ามการชำระเงินแบบเดิมที่ต้องชำระด้วยเงินสด ชำระที่เคาท์เตอร์ธนาคาร หรือชำระด้วยเช็ค ซึ่งมีความสะดวกและความรวดเร็วน้อยกว่าการชำระเงินด้วย Digital Payment และตอบสนองความต้องการของนักธุรกิจ ลูกค้า และประชาชนได้เป็นอย่างดี จึงเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายมาก

การชำระเงินผ่าน Digital Payment

รายงานส่วนบุคคล เรื่อง การรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ จะอธิบายการชำระเงิน ๕ รูปแบบ ดังนี้

๑) Internet Banking เป็นการตัดบัญชีเงินฝากในลักษณะของการโอนเงินจากบัญชีของธนาคารซึ่งมีการเชื่อมโยงไว้กับเว็บไซต์ของร้านค้า ทำได้โดยการเข้าสู่ระบบ Internet Banking ใส่ชื่อและรหัสผ่าน เลือกบริการชำระเงิน เลือกบัญชีเงินฝากที่จะทำการโอนเงิน ระบุข้อมูลบัญชีผู้รับเงิน และจำนวนเงินที่จะชำระ เลือกยืนยันการชำระ เมื่อระบบทำการสำเร็จจะได้รับหลักฐานการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

๒) Mobile Banking คือ การจ่ายเงินด้วยโทรศัพท์มือถือผ่าน application ของธนาคาร ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะมีพีเอฟอาร์พื้นฐานในการจ่ายหรือโอนเงินได้ ๒ วิธีหลักๆ คือ สแกน QR Code ที่ตั้งอยู่ตามร้านค้าเพื่อจ่ายเงิน หรือโอนด้วยการกรอกเลขพร้อมเพย์หรือเลขบัญชีธนาคารของร้านค้า ในกรณีที่ร้านค้าไม่ได้ตั้งป้าย QR Code

วิธีการใช้ Mobile Banking ทำโดยเลือกจ่ายบิลที่เมนูลัดหรือเลือกเมนูธุรกรรมระบุรหัสผ่าน ๖ หลัก หรือใช้ Touch ID หรือ Face ID หรือ Fingerprint เลือกเมนูจ่ายบิล ระบุข้อมูลบัญชีผู้รับเงินและจำนวนเงินที่จะชำระ เลือกยืนยันการชำระ เมื่อระบบทำการสำเร็จจะได้รับหลักฐานการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

๓) QR Payment เป็นการชำระเงินผ่าน QR Code โดยใน QR Code จะมีข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการจ่ายเงินซื้อสินค้าต่างๆ ใช้ควบคู่กับ Mobile Application ที่เชื่อมต่อกับบัตรเครดิต บัตรเดบิต บัญชีเงินฝากธนาคาร หรือบัญชี e-Wallet วิธีใช้ QR Payment ทำได้โดยเลือกประเภทการชำระเงิน เช่น บัตรเครดิต โอนเงินจากบัญชี โอนเงินจาก e-Wallet จาก Application ในโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น จากนั้นสแกน QR Code ของร้านค้าผ่าน Application ที่อยู่ในโทรศัพท์มือถือแบบ Smartphone ตรวจสอบข้อมูลร้านค้าและจำนวนเงินที่ต้องการชำระให้ถูกต้อง เลือกยืนยันการชำระเงิน เมื่อทำการสำเร็จจะได้รับหลักฐานการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

๔) การชำระเงินตามใบแจ้งหนี้ (Bill Payment) เป็นการให้บริการรับชำระค่าสินค้า ค่าบริการ หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ แทนเจ้าหนี้ เช่น เมื่อได้รับใบแจ้งหนี้ค่าน้ำประปาจากการประปา ซึ่งเป็นเจ้าหนี้และเป็น “ผู้ออกใบแจ้งหนี้ หรือ Biller” แล้ว ผู้ใช้น้ำสามารถนำใบแจ้งหนี้ไปชำระได้ที่ผู้ให้บริการรับชำระเงินแทน โดยไม่ต้องเดินทางไปชำระที่สำนักงานของการประปาโดยตรง นอกจากการส่งใบแจ้งหนี้ที่เป็นกระดาษแล้ว Biller บางรายอาจให้บริการส่งใบแจ้งหนี้ให้ลูกค้าทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ทาง e-mail SMS หรือลูกค้าสามารถเรียกดูผ่านเว็บไซต์ รวมถึงอาจให้ลูกค้าชำระเงินได้ทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครื่อง ATM อินเทอร์เน็ต หรือโทรศัพท์มือถืออีกด้วย

๕) ระบบพร้อมเพย์ (PromptPay) เป็นการชำระเงินและโอนเงินแบบทันที (real-time) ที่ใช้หมายเลขอ้างอิงแทนเลขที่บัญชีธนาคารที่จดจำยาก เช่น หมายเลขโทรศัพท์มือถือ เลขประจำตัวประชาชน เลขทะเบียนนิติบุคคล e-Wallet ID QR Code ตลอดจนเลขที่บัญชีเงินฝากธนาคาร เป็นต้น ระบบพร้อมเพย์จะทำหน้าที่เป็นแพลตฟอร์มกลางเชื่อมโยงระหว่างผู้ให้บริการชำระเงินที่หลากหลาย ทำให้การชำระเงินและโอนเงินสะดวกรวดเร็วขึ้น และมีโครงสร้างค่าธรรมเนียมที่ต่ำลง ในการโอนเงินผ่านระบบพร้อมเพย์ ผู้โอนเงินต้องเข้าใช้บริการในช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็น Internet Banking Mobile Banking หรือ ATM ของธนาคารที่ผู้โอนเงินใช้บริการอยู่ โดยต้องมี Username กับ Password หรือบัตรและรหัส ATM จากนั้นเลือกรายการโอนเงินผ่านระบบพร้อมเพย์ แล้วระบุผู้รับเงินโดยเลือกใช้เลขประจำตัวประชาชน หมายเลขโทรศัพท์มือถือ e-Wallet ID หรือเลขที่บัญชีธนาคาร

จากหลักการ Digital Payment ทั้ง ๕ รูปแบบดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นการก้าวข้ามข้อจำกัดทางการเงิน เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาภาคธุรกิจและภาครัฐให้ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น สนับสนุนให้ภาคธุรกิจสามารถขยายช่องทางการค้าได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น กระตุ้นการบริโภค สร้างการหมุนเวียนของเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ และเป็นเครื่องมือที่รัฐใช้จ่ายเงินให้แก่ประชาชนตามโครงการต่างๆ ของภาครัฐ

สำหรับกรุงเทพมหานคร การจ่ายเงินและการรับเงินต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ-กรุงเทพมหานครว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และการตรวจเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยในส่วนของการจ่ายเงินมีข้อ ๓๕ กำหนดไว้ดังนี้

“ข้อ ๓๕ การจ่ายเงินให้จ่ายเป็นเช็ค ยกเว้น

(๑) กรณีที่จ่ายจากเงินทศรองราชการ ซึ่งเก็บรักษาไว้เป็นเงินสดให้จ่ายเป็นเงินสด

(๒) การจ่ายเงินที่มีวงเงินต่ำกว่าห้าพันบาทจะจ่ายเป็นเงินสดก็ได้

(๓) กรณีการจ่ายเงินจากบัญชีออมทรัพย์หรือบัญชีอื่นใด ซึ่งไม่อาจส่งจ่ายเป็นเช็คได้ หัวหน้าหน่วยการคลังอาจพิจารณาให้จ่ายเป็นเงินสดก็ได้ โดยส่งจ่ายในนามคณะกรรมการรับหรือส่งเงิน เว้นแต่การจ่ายเงินที่มีเงินสวัสดิการ และวงเงินเกินห้าพันบาท ให้จ่ายเป็นแคชเชียร์เช็ค

การจ่ายเงินผ่านธนาคารหรือด้วยวิธีอื่นใด ให้เป็นไปตามที่สำนักการคลังกำหนด”

ตามข้อ ๓๕ การจ่ายเงินของกรุงเทพมหานครโดยปกติจะจ่ายเป็นเช็ค ยกเว้นกรณีตาม (๑) (๒) และ (๓) ที่สามารถจ่ายเป็นเงินสดหรือแคชเชียร์เช็คได้ และวรรคสองเป็นกรณีที่กรุงเทพมหานครจะจ่ายเงินผ่านบัญชีธนาคารหรือจ่ายด้วยวิธีอื่นๆ เช่น จ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ก็สามารถกระทำได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่สำนักการคลังจะกำหนด

ส่วนการรับเงินมีกำหนดไว้ในข้อ ๖๓ และข้อ ๖๔ กำหนดเรื่องใบเสร็จรับเงิน และการส่งหลักฐานการนำเงินรายได้เข้าบัญชี แต่ไม่ได้กำหนดหรือมีข้อจำกัดว่าจะรับเงินด้วยวิธีใดได้บ้าง กล่าวอีกนัยหนึ่งคือกรุงเทพมหานครสามารถรับเงินได้ในทุกวิธี ไม่ว่าจะเป็นเงินสด เช็ค แคชเชียร์เช็ค รับเงินผ่านบัญชีธนาคาร รวมถึงการรับเงินผ่านระบบ Digital Payment ด้วย แต่ในทางปฏิบัติ หากจะรับเงินผ่านระบบ Digital Payment ก็จะต้องมีการเตรียมบัญชีรองรับ และจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการขึ้นใช้

นอกจากนี้ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และการตรวจเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ ยังมีข้อ ๙๔ กำหนดว่า

“ในกรณีที่มีเหตุพิเศษสมควรปฏิบัติเป็นอย่างอื่น หรือที่ไม่มีกำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้เสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณาสั่งการเป็นกรณีๆ ไป”

ตามข้อ ๙๔ ในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ทำให้ไม่อาจดำเนินการเกี่ยวกับการเงินตามระเบียบ-กรุงเทพมหานครว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และการตรวจเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ และสมควรจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปแบบอื่น หรือเป็นกรณีที่ไม่มีกำหนดไว้ในระเบียบ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจที่จะพิจารณาสั่งการตามความเหมาะสมเป็นกรณีๆ ไป

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์แล้วเห็นว่าภาครัฐได้นำระบบ Digital Payment มาใช้ในการรับ และการจ่ายเงิน เนื่องจากมีความสะดวก ความรวดเร็วและความปลอดภัย เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รับชำระค่าปรับจราจรทางบกผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ รัฐบาลจ่ายเงินสวัสดิการแห่งรัฐผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ กรมสรรพากรจ่ายคืนภาษีผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

สำหรับกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครก็ได้ใช้อำนาจตามระเบียบ-กรุงเทพมหานครว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และการตรวจเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๙๔ พิจารณาสั่งการให้นำ Digital Payment เข้ามาใช้ในการรับชำระเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การชำระภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับน้ำมันประเภทต่างๆ

ที่เก็บจากสถานการณ์ค้าปลีก เป็นต้น โดยสามารถชำระได้ทั้งทาง Internet Banking Mobile Banking QR Code และชำระผ่านตู้ ATM ของธนาคารกรุงไทย แต่กรุงเทพมหานครยังไม่ได้นำ Digital Payment มาใช้ในการจ่ายเงิน ซึ่งหากกรุงเทพมหานครจะรับชำระค่าปรับและแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ก็สามารถทำได้ โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสามารถพิจารณาสั่งการตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และการตรวจเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๙๔ และสำนักการคลังต้องกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่จะใช้ในการปฏิบัติ ตามข้อ ๓๕ ของระเบียบฉบับเดียวกัน โดยอาจออกเป็นระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ... ขึ้นใช้บังคับ โดยกำหนดให้การรับชำระค่าปรับสามารถกระทำได้ทั้งวิธี Internet Banking Mobile Banking QR Payment และ Bill Payment ส่วนการจ่ายเงินรางวัลค่าปรับให้จ่ายผ่านระบบพร้อมเพย์ที่ผูกเลขประจำตัวประชาชนเท่านั้น เนื่องจากเป็นวิธีที่สามารถยืนยันตัวบุคคลและใช้เป็นหลักฐานทางกฎหมายได้ ซึ่งหากกรุงเทพมหานครสามารถรับชำระค่าปรับและแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ ก็จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับ ทำให้ผู้ชำระค่าปรับและผู้รับเงินรางวัลค่าปรับได้รับความสะดวกและความพึงพอใจในวิธีการชำระค่าปรับและการรับเงินรางวัลค่าปรับ ตลอดจนเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการฝ่าฝืนกฎหมาย โดยการแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดให้กรุงเทพมหานครทราบ และดำเนินการกับผู้กระทำความผิด ส่งผลให้มีการฝ่าฝืนกฎหมายลดลง บ้านเมืองสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้น

๖. แนวทางการดำเนินการ / ระยะเวลา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

การรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ มีแนวทางการดำเนินการ ระยะเวลา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้

๖.๑ จัดทำแผนการดำเนินงานในการออกระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ... ขึ้นใช้บังคับ

๖.๒ รวบรวมกฎหมาย ระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

๖.๓ ศึกษาระบบ Digital Payment เพื่อทำการวิเคราะห์วิธีการใช้งาน ข้อดีข้อเสียของ Digital Payment แต่ละรูปแบบ ความเป็นไปได้ในการใช้งาน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดในการใช้งาน

๖.๔ กำหนดรูปแบบและวิธีการในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรับชำระค่าปรับทั้งรูปแบบ Internet Banking Mobile Banking QR Payment และ Bill Payment ตามวิธีการของ Digital Payment แต่ละรูปแบบ และจ่ายเงินรางวัลค่าปรับในรูปแบบ

และวิธีการพร้อมเพย์ที่ผูกเลขประจำตัวประชาชนเท่านั้น เพื่อให้สามารถยืนยันตัวบุคคลและใช้เป็นหลักฐานทางกฎหมายได้

๖.๕ นำเสนอผู้บริหารเพื่อขออนุมัติทดสอบการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

๖.๖ ทดสอบใช้งานการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

๖.๗ ประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบและวิธีการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับให้เหมาะสมกับความต้องการตามวัตถุประสงค์

๖.๘ คณะกรรมการพิจารณากฎหมาย กฎ ระเบียบและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสำนักการคลังพิจารณาร่างระเบียบ

๖.๙ คณะกรรมการพัฒนากฎหมายตามกลุ่มภารกิจของกรุงเทพมหานครพิจารณาร่างระเบียบ

๖.๑๐ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณาลงนามในระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ...

๖.๑๑ นำระเบียบลงเว็บไซต์เว็บบอร์ดให้สำนักเทศกิจและสำนักงานเขตทราบและถือปฏิบัติ

๖.๑๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๖.๑๓ ประชุมซักซ้อมและกำหนดให้สำนักเทศกิจและสำนักงานเขตปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน

๖.๑๔ ประชาสัมพันธ์การรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้ประชาชนทราบผ่านทั้งช่องทางออฟไลน์และช่องทางออนไลน์ เช่น แผ่นพับ เฟสบุ๊ก เป็นต้น

๖.๑๕ ติดตามและประเมินผลการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้น

โดยมีแผนการดำเนินงานดังนี้

โครงการ : การรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

หน่วยงาน : สำนักเทศกิจ สำนักการคลัง สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล สำนักงานเขต

ปีงบประมาณ : พ.ศ.๒๕๖๕ - พ.ศ.๒๕๖๖ (๑ ปี ๓ เดือน)

งบประมาณ : ไม่ใช้งบประมาณ

แผนการดำเนินงาน :

ขั้นตอนการดำเนินงาน	งบประมาณที่ใช้	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ - พ.ศ.๒๕๖๖															หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ
		มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	
๑. จัดทำแผนการดำเนินงานในการออกกระเปียบ กทม. ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ... ขึ้นใช้บังคับ	-																สำนักเทศกิจ สำนักการคลัง สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
๒. รวบรวมกฎหมายระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง	-																สำนักเทศกิจ สำนักการคลัง สำนักงานกฎหมายและคดี

แผนการดำเนินงาน (ต่อ) :

ขั้นตอนการดำเนินงาน	งบประมาณที่ใช้	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ - พ.ศ.๒๕๖๖															หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ
		มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	
๓. ศีรษะระบบ Digital Payment เพื่อทำการวิเคราะห์วิธีการใช้งาน ข้อดี ข้อเสียของ Digital Payment แต่ละรูปแบบ ความเป็นไปได้ในการใช้งาน ตลอดจนปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดในการใช้งาน	-																สำนักเทคนิค สำนักการคลัง สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
๔. กำหนดรูปแบบและวิธีการในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัล ค่าปรับตาม พ.ร.บ.-รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง	-																สำนักเทคนิค สำนักการคลัง สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล

แผนการดำเนินงาน (ต่อ) :

ขั้นตอนการดำเนินงาน	งบประมาณที่ใช้	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ - พ.ศ.๒๕๖๖															หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ
		มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	
พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยรับชำระค่าปรับทั้งรูปแบบ Internet Banking Mobile Banking QR Payment และ Bill Payment ตามวิธีการของ Digital Payment แต่ละรูปแบบ และจ่ายเงินรางวัลค่าปรับในรูปแบบและวิธีการพร้อมเพย์ที่ผูกเลขประจำตัวประชาชนเท่านั้น เพื่อให้สามารถยืนยันตัวบุคคลและใช้เป็นหลักฐานทางกฎหมายได้																	

แผนการดำเนินงาน (ต่อ) :

ขั้นตอนการดำเนินงาน	งบประมาณที่ใช้	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ - พ.ศ.๒๕๖๖															หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ
		มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	
ใช้เป็นหลักฐานทางกฎหมายได้																	
๕. นำเสนอผู้บริหารเพื่อขออนุมัติทดสอบการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตาม พ.ร.บ.-รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	-																สำนักเทศกิจ
๖. ทดสอบใช้งานการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตาม พ.ร.บ.-รักษาความสะอาด	-																สำนักเทศกิจ สำนักการคลัง สำนักยุทธศาสตร์ และประเมินผล สำนักงานเขต

แผนการดำเนินงาน (ต่อ) :

ขั้นตอนการดำเนินงาน	งบประมาณที่ใช้	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ - พ.ศ.๒๕๖๖															หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ
		มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	
และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ...																	
๗. ประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบและวิธีการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับให้เหมาะสมกับความต้องการตามวัตถุประสงค์	-																สำนักเทศกิจ
๘. คณะกรรมการพิจารณากฎหมาย กฎ ระเบียบและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการคลังพิจารณา ร่างระเบียบ	-																สำนักการคลัง

แผนการดำเนินงาน (ต่อ) :

ขั้นตอนการดำเนินงาน	งบประมาณที่ใช้	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ - พ.ศ.๒๕๖๖															หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ
		มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	
๙. คณะกรรมการพัฒนากฎหมายตามกลุ่มภารกิจของ กทม. พิจารณาร่างระเบียบ	-																สำนักงานกฎหมายและคดี
๑๐. ผ.กท.ม.พิจารณาลงนามในระเบียบ กทม. ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ...	-																สำนักการคลัง

แผนการดำเนินงาน (ต่อ) :

ขั้นตอนการดำเนินงาน	งบประมาณที่ใช้	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ - พ.ศ.๒๕๖๖														หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ	
		มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.		พ.ค.
๑๑. นำระเบียบลงเว็บไซต์เว็บบอร์ดให้สำนักเทศกิจและสำนักงานเขตทราบและถือปฏิบัติ	-																สำนักการคลัง
๑๒. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา	-																สำนักการคลัง
๑๓. ประชุมซักซ้อมและกำหนดให้สำนักเทศกิจและสำนักงานเขตปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน	-																สำนักเทศกิจ
๑๔. ประชาสัมพันธ์การรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตาม พ.ร.บ.-รักษาความสะอาด	-																สำนักเทศกิจ

แผนการดำเนินงาน (ต่อ) :

ขั้นตอนการดำเนินงาน	งบประมาณที่ใช้	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ - พ.ศ.๒๕๖๖															หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ
		มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	
และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ให้ประชาชนทราบผ่านทั้งช่องทางออฟไลน์และช่องทางออนไลน์																	
๑๕. ติดตามและประเมินผลการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพรบ-รักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้น	-																สำนักเทศกิจ

๗. ประโยชน์จากการศึกษา

การศึกษานี้ทำให้เกิดประโยชน์ดังนี้

๑. กรุงเทพมหานครสามารถรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

๒. หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ อาจนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางดำเนินการในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ได้เช่นกัน

๓. ผู้ชำระค่าปรับและผู้แจ้งเบาะแสได้รับความสะดวกและความพึงพอใจในวิธีการชำระค่าปรับและการรับส่วนแบ่งเงินรางวัลค่าปรับเพิ่มมากขึ้น

๔. ช่วยผ่อนระยะเวลาในการชำระค่าปรับให้แก่ผู้กระทำความผิดที่ยินยอมชำระค่าปรับ แต่มีปัญหาเศรษฐกิจไม่สามารถชำระค่าปรับได้ในทันที ให้สามารถชำระค่าปรับได้โดยไม่กระทบกับสภาพการเงินส่วนบุคคลมากนักอีกด้วย

๕. ประชาชนมีแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง โดยการแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดให้กรุงเทพมหานครทราบ และดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๖. ลดขั้นตอน ระยะเวลา และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับ

๘. งบประมาณ ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

๙.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลผลิต (Output) และหรือระดับผลลัพธ์ (Outcome)

๙.๑.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลผลิต (Output) ได้แก่ กรุงเทพมหานครออกกระเปาะใบกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ... ขึ้นใช้บังคับ

๙.๑.๒ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลลัพธ์ (Outcome) มีดังนี้

๙.๑.๒.๑ เพิ่มประสิทธิภาพในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ได้มากขึ้น โดยสามารถทำการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของคดีที่มีพยานหลักฐานชัดเจนและเพียงพอที่จะทำการเปรียบเทียบปรับได้และผู้กระทำความผิดยินยอมชำระค่าปรับสามารถแบ่งเงินรางวัลค่าปรับให้แก่ผู้แจ้งเบาะแสทุกรายได้ภายในสามวันทำการ นับถัดจากวันที่ผู้กระทำความผิดชำระค่าปรับ และผู้กระทำความผิดที่เคยถูกลงโทษเปรียบเทียบปรับกระทำความผิดซ้ำในกรณีเดิมน้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของผู้กระทำความผิดทั้งหมดที่เคยถูกลงโทษเปรียบเทียบปรับ

๙.๑.๒.๒ ผู้ชำระค่าปรับและผู้รับเงินรางวัลค่าปรับได้รับความสะดวกและความพึงพอใจในวิธีการชำระค่าปรับและการรับเงินรางวัลค่าปรับ โดยผู้ชำระค่าปรับและผู้รับรางวัลค่าปรับไม่น้อยกว่า

ร้อยละ ๘๐ ของผู้ชำระค่าปรับและผู้รับเงินรางวัลค่าปรับให้คะแนนความพึงพอใจในวิธีการชำระค่าปรับ และการรับเงินรางวัลค่าปรับในระดับพอใจมากหรือพอใจมากที่สุด

๙.๑.๒.๓ ประชาชนมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของบ้านเมือง โดยการที่ผู้แจ้งเบาะแสได้รับความสะดวกและความรวดเร็วในการรับเงินรางวัลค่าปรับ ทำให้ผู้แจ้งเบาะแสมีแรงจูงใจในการแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดให้กรุงเทพมหานครทราบ และดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยผู้ได้รับเงินรางวัลค่าปรับไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของผู้ได้รับ เงินรางวัลค่าปรับทั้งหมดให้คะแนนความสนใจในการแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดในครั้งต่อไป ในระดับสนใจมากหรือสนใจมากที่สุด

๙.๒ วิธีการ / เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล (สำเร็จ)

๙.๒.๑ การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิด ผู้กระทำความผิด ผลการเปรียบเทียบปรับ และผลการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับ เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผลว่ากรุงเทพมหานคร สามารถทำการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิด แบ่งเงินรางวัลค่าปรับให้แก่ผู้แจ้งเบาะแสได้ตาม ตัวชี้วัด และผู้กระทำความผิดที่เคยถูกลงโทษเปรียบเทียบปรับมีการกระทำความผิดซ้ำลดลงหรือไม่

๙.๒.๒ การสอบถามคะแนนความพึงพอใจในวิธีการชำระค่าปรับจากผู้ชำระค่าปรับ และคะแนนความพึงพอใจในวิธีการรับเงินรางวัลค่าปรับจากผู้แจ้งเบาะแส

๙.๒.๓ การสอบถามคะแนนความสนใจในการแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดในครั้งต่อไป จากผู้แจ้งเบาะแส

๑๐. ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

๑๐.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการออกระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการรับชำระค่าปรับและการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการรักษา-ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ... มีหลายหน่วยงาน ได้แก่ สำนักเทศกิจ สำนักการคลัง สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล และสำนักงานเขตทั้ง ๕๐ เขต จึงมีความจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือในการดำเนินการจากหน่วยงาน ทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง จึงจะทำให้การดำเนินการเกิดความสำเร็จขึ้นได้

๑๐.๒ ระบบแจ้งเบาะแสเพื่อรับส่วนแบ่งค่าปรับของประชาชน ๔.๐ และการรับชำระค่าปรับ และการแบ่งเงินรางวัลค่าปรับผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือ ในการให้บริการประชาชน ซึ่งจะทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว มีความปลอดภัยในการรักษาข้อมูลส่วนบุคคล และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรับบริการของประชาชน ซึ่งจะทำให้ประชาชนสนใจแจ้งเบาะแส แก่กรุงเทพมหานครเพิ่มมากขึ้น สำนักงานเขตจึงต้องเตรียมบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและความเข้าใจ ด้านกฎหมายและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยต้องมีจำนวนบุคลากรที่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงาน ระบบแจ้งเบาะแสเพื่อรับส่วนแบ่งค่าปรับของประชาชน ๔.๐ ตามที่มีแนวโน้มว่าจะมีผู้แจ้งเบาะแสเพิ่มมากขึ้น

๑๐.๓ การกำหนดวิธีการหรือเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล (สำเร็จ) ระดับผลลัพธ์ เป็นการสอบถามคะแนนความพึงพอใจในวิธีการชำระค่าปรับและการรับเงินรางวัลค่าปรับ หรือคะแนนความสนใจในการแจ้งเบาะแสในครั้งต่อไป อาจไม่ได้รับความสนใจตอบแบบสอบถาม ทำให้ไม่สามารถติดตามและประเมินผล (สำเร็จ) ได้ จึงควรสร้างแรงจูงใจในการตอบแบบสอบถาม เช่น

การให้ของที่ระลึกแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม หรือการให้ดาว ถ้วยรางวัล ประกาศเกียรติคุณ ในรูปแบบออนไลน์ในระบบแจ้งเบาะแสเพื่อรับส่วนแบ่งค่าปรับของประชาชน ๔.๐ เป็นต้น

๑๐.๔ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ มีเจตนารมณ์ให้ประชาชนเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง มุ่งหมายที่จะปรับทัศนคติและพฤติกรรมของประชาชนในการใช้พื้นที่สาธารณะให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ แต่ไม่ได้มุ่งหมายที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญ จึงมีบทบัญญัติที่ให้โอกาสผู้กระทำความผิดได้แก้ไขความผิดที่เกิดขึ้น โดยให้เจ้าหน้าที่ตักเตือนและสั่งให้แก้ไขการกระทำความผิดทั้งก่อนและหลังการจับกุม ซึ่งหากผู้กระทำความผิดยินยอมแก้ไขความผิด เจ้าหน้าที่ก็ไม่ต้องทำการเปรียบเทียบปรับและคดีเป็นอันเลิกกัน แต่มีผู้แจ้งเบาะแสบางส่วนหนึ่งแจ้งเบาะแสในลักษณะทำเป็นอาชีพหรืออาชีพเสริม ขาดการใช้เหตุผล วิจารณ์ญาณ ความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ในสถานการณ์ที่ผู้อื่นตกอยู่ในความจำเป็น หรือไม่นำข้อเท็จจริงด้านอื่นๆ มาพิจารณา ร่วมในการแจ้งเบาะแส ทำให้เกิดสภาพความเห็นแก่ตัว ไร้เหตุผล ไร้น้ำใจ การทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย เกิดความขัดแย้ง และความแตกแยกขึ้นในสังคม อันเป็นผลมาจากการแจ้งเบาะแส เช่น กรณีแจ้งเบาะแสว่าผู้พิการด้านการเคลื่อนไหว ใช้รถล้อเลื่อนบนทางเท้า เป็นต้น ดังนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจในการว่ากล่าวตักเตือนผู้กระทำความผิดและให้แก้ไขการกระทำความผิด โดยไม่ทำการเปรียบเทียบปรับ ผู้แจ้งเบาะแสบางส่วนอาจเกิดความไม่เข้าใจ ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วยกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนเคลือบแคลงใจว่าเจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจโดยไม่สุจริต เรียก รับผลประโยชน์จากผู้กระทำความผิดหรือไม่

กรุงเทพมหานครจึงควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ และปรับทัศนคติของประชาชนให้แจ้งเบาะแสโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสังคม โดยใช้เหตุผล วิจารณ์ญาณ ความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในการพิจารณาแจ้งเบาะแสด้วย มิใช่มุ่งหมายต้องการรับส่วนแบ่งเงินรางวัลค่าปรับเป็นสำคัญ รวมถึงยอมรับการใช้ดุลพินิจในการว่ากล่าวตักเตือนผู้กระทำความผิดอย่างเหมาะสมของเจ้าหน้าที่ โดยไม่ทำการเปรียบเทียบปรับ หรือในกรณีที่มีการเปรียบเทียบปรับ ผู้แจ้งเบาะแสที่มีทัศนคติที่ถูกต้องในการแจ้งเบาะแส สามารถแสดงความประสงค์ไม่รับส่วนแบ่งเงินรางวัลค่าปรับ ซึ่งเงินรางวัลค่าปรับจะได้รับการนำส่งเข้าเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานครและนำไปใช้ในการพัฒนากรุงเทพมหานคร อันเป็นผลดีต่อประชาชนต่อไป

บรรณานุกรม

- กรุงเทพมหานคร. **คู่มือปฏิบัติงานสำนักเทศกิจ กรุงเทพมหานคร** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: https://officialadmin.bangkok.go.th/upload/file_JTOJKOTToeh_๑๖๔๓๒๓.pdf [๑ มีนาคม ๒๕๖๕].
- กรุงเทพมหานคร. **คู่มือปฏิบัติงานสำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://๒๐๓.๑๕๕.๒๒๐.๑๑๗:๘๐๘๐/BMAWWW/html_management/detail.php?id=๓๖๐ [๑ มีนาคม ๒๕๖๕].
- กองยุทธศาสตร์บริหารจัดการ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร. **แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๑ - พ.ศ.๒๕๖๕)** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: [https://webportal.bangkok.go.th/public/user_files_editor/๑๓๐/BMA-developmentplan/P๒๐oys_phase๒\(๒๕๖๑-๒๕๖๕\).pdf](https://webportal.bangkok.go.th/public/user_files_editor/๑๓๐/BMA-developmentplan/P๒๐oys_phase๒(๒๕๖๑-๒๕๖๕).pdf) [๑ มีนาคม ๒๕๖๕].
- ธนาคารเกียรตินาคิน. **พร้อมเพย์:ระบบชำระเงินของโลกยุคใหม่** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://advicecenter.kkpfpg.com/th/money-lifestyle/money/service-technology/prompt-pay> [๑ มีนาคม ๒๕๖๕].
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. **ความร่วมมือการใช้จ่ายมาตรฐานคิวอาร์โค้ดเพื่อการชำระเงิน** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.bot.or.th/Thai/PaymentSystems/FinTech/Pages/QRPayment.aspx> [๑ มีนาคม ๒๕๖๕].
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. **จ่ายง่ายด้วยมือถือ ลดเสี่ยงโควิด** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.bot.or.th/covid๑๙/content/public/mobilebanking/Pages/default.aspx> [๑ มีนาคม ๒๕๖๕].
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. **PromptPay : the Game Changer for Payments** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: https://www.bot.or.th/Thai/BOTMagazine/Pages/๒๕๖๓๐๓_TheKnowledge_PromptPay.aspx [๑ มีนาคม ๒๕๖๕].
- นันทวัฒน์ บรมานันท์. **หลักกฎหมายปกครองเกี่ยวกับบริการสาธารณะ**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, ๒๕๕๒.
- ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง วิธีการและสถานที่ในการชำระค่าปรับตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ พ.ศ.๒๕๖๓
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒
- พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕
- มหาวิทยาลัยบูรพา. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/๕๙๙๒๐๓๙๐.pdf [๑ มีนาคม ๒๕๖๕].
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
- ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการดำเนินคดี พ.ศ.๒๕๒๘
- ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และการตรวจเงิน พ.ศ.๒๕๕๕

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย. การชำระเงินตามใบแจ้งหนี้ (Bill Payment) [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.๑๒๑๓.or.th/th/serviceunderbot/payment/Pages/bill-payment.aspx> [๑ มีนาคม ๒๕๖๕].

สถาบันพระปกเกล้า. **คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับนักบริหารท้องถิ่น** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.kpi.ac.th/knowledge/book/data/๕๙๑?category=๒&search=%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%A๑%E๐%B๘%B๕%E๐%B๘%AA%E๐%B๘%๘๘%E๐%B๘%A๗%E๐%B๘%๘๙%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%๘๘%E๐%B๘%A๗%E๐%B๘%A๑%E๐%B๘%๘๒%E๐%B๘%AD%E๐%B๘%๘๗%E๐%B๘%๙B%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๐%E๐%B๘%๘A%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%๘A%E๐%B๘%๘๙> [๑ มีนาคม ๒๕๖๕].

สำนักงานเขตจตุจักร. **ชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำปี ๒๕๖๔** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: https://webportal.bangkok.go.th/chatuchak/page/sub/๔๓๗/๕๗/๐/info/๒๔๗๕๔๑/%E๐%B๘%๘๔%E๐%B๘%B๙%E๐%B๘%๘๘%E๐%B๘%A๑%E๐%B๘%B๗%E๐%B๘%AD%E๐%B๘%๙C%E๐%B๘%B๙%E๐%B๘%๘๘%E๐%B๘%๘๓%E๐%B๘%๘A%E๐%B๘%๘๙%E๐%B๘%๘๗%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%๘๙%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๐%E๐%B๘%๘A%E๐%B๘%AB%E๐%B๘%A๕%E๐%B๘%B๑%E๐%B๘%๘๗%E๐%B๘%๙A%E๐%B๘%๘๙%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%๘๙_Bangkok-PORTAL.pdf [๑ มีนาคม ๒๕๖๕].

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของทางราชการ. **๕ นโยบายทันใจ NoW** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER๓/DRAWER๐๗๔/GENERAL/DATA๐๐๐๐/๐๐๐๐๐๕๔๔.PDF> [๑ มีนาคม ๒๕๖๕].

สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. **Thailand ๔.๐ ขับเคลื่อนอนาคตสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://spm.thaigov.go.th/FILEROOM/spm-thaigov/DRAWER๐๐๔/GENERAL/DATA๐๐๐๐/๐๐๐๐๐๓๖๘.PDF> [๒๖ มีนาคม ๒๕๖๕].

องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำ. **การมีส่วนร่วมของประชาชน** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: https://nakam.go.th/attach_menu/cf๖๙C๕๔๕๐cc๑๘๐๕๔๙๐b๒๓๕๔d๓๖๐๙๘๗๔๕.pdf [๑ มีนาคม ๒๕๖๕].

iLAW. **รัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ให้เรามีส่วนร่วมเรื่องอะไรได้บ้าง** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.ilaw.or.th/node/๔๖๙๗> [๑ มีนาคม ๒๕๖๕].